

BÀI

6

• Học hát : Bài *Nổi trống lên các bạn ơi !*

• Tập đọc nhạc : TĐN số 6

• Âm nhạc thường thức : Hát bè

TIẾT 22

Học hát : Bài *Nổi trống lên các bạn ơi !*

I - MỤC TIÊU

- Hát đúng giai điệu bài hát.
- Giáo dục HS tình đoàn kết anh em của đại gia đình các dân tộc Việt Nam.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- Nhạc cụ, băng nhạc.
- Chép lời bài hát vào bảng phụ.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

1. Giới thiệu tác giả và bài hát

- Giới thiệu bài hát : GV dựa theo những gợi ý đã nêu trong SGK.
- Về tác giả : nhạc sĩ Phạm Tuyên là tác giả của nhiều ca khúc được phổ biến rộng rãi trong thanh thiếu niên (GV lấy ví dụ và hát cho HS nghe một vài trích đoạn).
- Cho HS nghe hát mẫu.

45

2. Dạy hát

- Tiến trình dạy hát theo các bước vẫn thường thực hiện : luyện thanh khởi động giọng, dạy hát từng câu, nghe đàn giai điệu bài hát, tập theo nhóm...

GV cần biết : Bài hát cấu trúc theo hình thức 2 đoạn đơn :

Đoạn 1 : *Xưa mẹ Âu Cơ ... là con một nhà.*

Đoạn 2 : *Nổi trống lên ... cắc tung tung tung tung.*

Đoạn 1 hát gọn tiếng, đoạn 2 hát liền hơi và ngân giọng đủ trường độ quy định.

TIẾT 23

- Ôn tập bài hát : *Nổi trống lên các bạn ơi!*
- Tập đọc nhạc : TĐN số 6

I - MỤC TIÊU

- HS thuộc lời ca và hát đúng giai điệu.
- Qua bài tập đọc nhạc, các em hiểu rõ hơn về nhịp $\frac{6}{8}$.
- Đọc đúng cao độ, trường độ bài TĐN và biết ghép lời.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- Nhạc cụ, băng nhạc.
- Chép bài TĐN vào bảng phụ.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

Nội dung 1 : Ôn tập bài hát *Nổi trống lên các bạn ơi !*

- GV tự hát hoặc cho HS nghe lại bài hát qua băng nhạc.
- Dùng bộ nhớ của đàn phím điện tử có ghi sẵn giai điệu và phần đệm của bài hát để HS hát theo, GV chỉ huy để các em tập hát.
- Giai điệu của bài hát *Nổi trống lên các bạn ơi !* cần được thể hiện nhẹ nhàng, phát âm gọn gàng, hát nảy và ngắt hơi đúng chỗ. Chỗ ngân giọng phải kéo dài đủ trường độ 2 phách rưỡi.
- Tập hát đuổi ở đoạn nhạc 2.

Nội dung 2 : TĐN số 6

– Trong bài học trước các em đã biết về nhịp $\frac{6}{8}$, TĐN số 6 nhằm giúp HS có khái niệm sâu hơn về loại nhịp này và tập cách thể hiện chính xác hơn.

– Cũng như dạy các bài TĐN khác, GV thực hiện phần TĐN theo trình tự : giới thiệu bài, nhận xét các kí hiệu về cao độ, trường độ được dùng trong bài (chú ý nhịp $\frac{6}{8}$), đọc gam Đô trưởng : Đô, Rê, Mi, Pha, Son, La, Si (Đố) và các âm trụ.

– Trong quá trình tập đọc, GV cần phân tích cho các em thấy rõ cách thể hiện nhịp $\frac{6}{8}$ qua từng tiết nhạc. Tùy theo năng lực TĐN của HS, GV có thể đàn 1, 2 lần giai điệu trước khi cho HS đọc.

– Sau khi đọc xong cả bài, GV cho từng nhóm ôn luyện.

– Trước khi ghép lời, GV đàn toàn bộ giai điệu cho các em lắng nghe, nhắm theo.

– GV cần trình bày cho HS nghe toàn bộ bài hát *Chỉ có một trên đời* mà TĐN số 6 là một trích đoạn (phần b của bài).

Sau đây là phần đầu của bài hát *Chỉ có một trên đời* :

Nhẹ nhàng – Tình cảm

Trên trời cao có muôn vàn ánh sao. Trên đồng
xanh có muôn ngàn cây lúa. Con chim rừng có muôn ngàn tiếng
ca. Cây trong vườn có muôn ngàn lá hoa. A a a a a a
a. Riêng mặt trời chỉ có một mà thôi và mẹ...

– Sau khi hát cho HS nghe bài *Chỉ có một trên đời*, GV gợi ý cho HS phát biểu cảm nhận về âm nhạc và nội dung lời ca theo câu hỏi 1 ghi trong SGK *Âm nhạc và Mĩ thuật 8*.

TIẾT 24

- Ôn tập bài hát : *Nổi trống lên các bạn ơi !*
- Ôn tập Tập đọc nhạc : TĐN số 6
- Âm nhạc thường thức : Hát bè

I - MỤC TIÊU

- Cho HS ôn lại bài hát và tập biểu diễn tốp ca.
- Đọc đúng và thuộc giai điệu TĐN số 6.
- Hiểu biết sơ bộ về hát bè và tác dụng của hát bè trong nghệ thuật âm nhạc.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- Nhạc cụ, băng nhạc.
- sưu tầm một số bài hát bè và những băng nhạc có biểu diễn hát bè (tốp ca, đồng ca, hợp xướng, ...).

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

Nội dung 1 : Ôn tập bài hát *Nổi trống lên các bạn ơi !*

- Nghe băng nhạc.
- Ôn tập bài hát (từng nhóm hoặc cá nhân đứng hát tại chỗ).
- Tập biểu diễn tốp ca trước lớp.

Nội dung 2 : Ôn bài TĐN số 6

- GV đàn giai điệu.
- HS đọc tập thể sau đó đọc theo nhóm và cá nhân.
- Hát lời bài TĐN số 6 và tập đánh nhịp $\frac{6}{8}$.
- GV đặt câu hỏi cho HS ôn lại nhịp $\frac{6}{8}$ (nhịp $\frac{6}{8}$ có mấy phách ? Mỗi phách bằng mấy móc đơn ? Trọng âm của nhịp ở phách nào ? Tìm ví dụ bài hát viết ở nhịp $\frac{6}{8}$).

Nội dung 3 : Hát bè

Hát bè là một cách hát khó trong nghệ thuật âm nhạc. Giảng phần này GV không nên nói về những lí thuyết hoà âm, phức điệu mà chỉ cần theo bài viết trong SGK và thực hiện với các nội dung sau đây :

1. Thế nào là hát bè ?
2. Các ví dụ về hát bè (phần này GV có thể cho HS thực hành theo SGK với bài *Con chim non*, *Hành khúc đến trường*, *Như có Bác trong ngày đại thắng*).
3. Phân loại giọng hát và các loại hợp xướng.
4. Cho HS nghe một số trích đoạn các tác phẩm âm nhạc có hát bè qua băng nhạc (nếu có điều kiện). Cũng có thể cho HS tập hát bè theo các ví dụ đã dẫn để các em cảm nhận sự hoà hợp của âm thanh.
5. Hướng dẫn các em tìm hiểu “Bài đọc thêm” viết về “Hợp xướng”. (Trong SGK lớp 7 khi giới thiệu về nhạc sĩ Bét-tô-ven có nói đến bản *Giao hưởng số 9*, chương kết của bản nhạc này có hợp xướng *Bài ca hoà bình*).

GIỚI THIỆU TƯ LIỆU ĐỂ GV THAM KHẢO

1. Hợp xướng *Tổ quốc ta* của Hồ Bắc.
2. Hợp xướng *Tiếng hát biên thuỳ* của Tô Hải.
3. Hợp xướng *Miền Nam anh dũng và bất khuất* của Phạm Tuyên.
4. Tập bài hát của nhiều tác giả do Đào Ngọc Dung phối âm cho đồng ca, hợp xướng.
5. *Tiếng hát giữa rừng Pác Bó* (Nguyễn Tài Tuệ), Đỗ Dũng soạn cho hợp xướng,...

Ví dụ về hát bè trong bài *Như có Bác trong ngày đại thắng*.

The image shows a musical score for the song "Như có Bác Hồ trong ngày vui đại thắng". It consists of two staves in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The first staff has lyrics: "Việt Nam Hồ Chí Minh Việt Nam". The second staff has lyrics: "Như có Bác Hồ trong ngày vui đại thắng. Lời Bác nay đã thành chiến".

Hồ Chí Minh Việt Nam Hồ Chí Minh

thắng huy hoàng. Ba mươi năm đấu tranh giành toàn vẹn non sông.

The first system of the musical score consists of two staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature. It contains the lyrics 'Hồ Chí Minh Việt Nam Hồ Chí Minh' with notes above each word. The bottom staff is also a treble clef with a key signature of one sharp and a common time signature, containing the lyrics 'thắng huy hoàng. Ba mươi năm đấu tranh giành toàn vẹn non sông.' with notes below each word.

Việt Nam Hồ Chí Minh

Ba mươi năm dân chủ cộng hoà. Hồ Chí Minh

The second system of the musical score consists of two staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp and a common time signature. It contains the lyrics 'Việt Nam Hồ Chí Minh' with notes above each word. The bottom staff is also a treble clef with a key signature of one sharp and a common time signature, containing the lyrics 'Ba mươi năm dân chủ cộng hoà. Hồ Chí Minh' with notes below each word.